

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี

มอบนโยบายด้านความมั่นคงและการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล

เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2552 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

ในยุคสมัยปัจจุบันความมั่นคงภายในและความมั่นคงของชาติมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ทั้งมิติทางเศรษฐกิจ ด้านสังคม การเมือง หรือปัญหาระหว่างประเทศ ทำให้การรักษาความมั่นคงต้องมีการประเมินธรรมชาติที่เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะของภัยคุกคาม ต้องอาศัยทุกภาคส่วนและตระหนักถึงความหลากหลาย ทั้งปัญหาการก่อการร้าย ปัญหาเสพติด การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติ โอกาสทางเศรษฐกิจ และอื่น ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง และสลับซับซ้อน ไม่สามารถแก้ไขได้โดยหน่วยใดหน่วยงานหนึ่ง ต้องอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเรามีหน่วยงานที่ดูแลเฉพาะคือสภาความมั่นคงแห่งชาติ เรามี กอ.รมน. กำกับดูแลการดำเนินงานของรัฐตามนโยบายและยุทธศาสตร์ จึงได้มอบหมายให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้จัดงานนี้ขึ้น เพื่อให้เกิดการบูรณาการ เชื่อมโยงและสอดคล้องกัน ซึ่งปัญหาด้านความมั่นคงและยาเสพติดจะเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ซึ่งต้องเข้าใจธรรมชาติของปัญหาและมิติของปัญหา เราจึงจำเป็นต้องบูรณาการและประสานงานต่างๆ โดยเฉพาะด้านความมั่นคง เพื่อให้มีเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ

ในวันนี้ความมั่นคงของชาติมีเรื่องเร่งด่วนและจำเป็นต้องได้รับการดำเนินการอย่างจริงจังอย่างน้อย 3 เรื่อง

1 ปัญหาความสมานฉันท์ของคนในสังคม เป็นปัญหาที่รุนแรงตลอดระยะเวลา 2-3 ปี ที่ผ่านมา เรียกว่าเป็นปัญหาความมั่นคงทางการเมืองก็ได้ ทางการบริหารก็ได้ แต่ที่สำคัญเป็นปัญหาสังคมที่ต้องแก้ไขอย่างรวดเร็วที่สุด ความขัดแย้งหรือความคิดเห็นทางการเมืองที่ขัดแย้งไม่ใช่เรื่องแปลก ยิ่งในสังคมประชาธิปไตย แต่อย่าให้ความขัดแย้งทางการเมือง รุกรานจนส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ อย่าให้รูปแบบการแสดงออกจรรยาจนกระทบต่อความมั่นคง การใช้ความรุนแรง จนทำให้คนในสังคมเกิดความเกลียดชังกัน แนวทางที่รัฐบาลย้ำ เราต้องแสดงให้เห็นว่าบ้านเมืองเราปกครองกันด้วยกฎหมาย นิติธรรม นิติรัฐ คือการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ต้องยอมรับว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากการที่เราไม่บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ซึ่งต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งถ้าเราแก้ไขไม่ได้ปัญหาอื่นเราจะแก้ไขไม่ได้ เราต้องแสดงให้เห็นว่าบ้านเมืองเรามีกฎหมายแล้วก็ต้องทำบนความตระหนักว่าเราจะ ไม่เติมเชื้อของความขัดแย้งเข้าไป พร้อมทั้งจะยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์ แนวทางนี้ต้องเดินหน้าต่อ ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องพร้อมที่จะพูดคุยแลกเปลี่ยน และต้องสานต่อแนวทางนี้ ซึ่งหากเราทำได้ระยะหนึ่งความรุนแรงทางเรื่องความขัดแย้งก็จะลดลง

2 ปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งทุกคนทราบดีว่าอาจส่งผลกระทบต่อสังคมและความมั่นคงได้ สภาวะเศรษฐกิจในวันนี้เป็นภาวะที่หนักหนาสาหัสเป็นพิเศษ เพราะเป็นวิกฤตระดับโลก ส่งผลกระทบต่ออารยชาติทางเศรษฐกิจ การเติบโตทางเศรษฐกิจ รัฐบาลมุ่งเน้นมาก ว่าเราจะกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยการช่วยเหลือแก่บุคคลที่ได้รับความลำบากมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นผู้ด้อยทุน การเกษตร การที่จะให้เศรษฐกิจฟื้นตัวในเวลาสั้นๆ คงเป็นไปได้ตั้งแต่วันที่ รัฐบาลเตรียมการ มีแผนวางทางด้านการลงทุน เตรียมเศรษฐกิจให้พร้อมมากยิ่งขึ้น ให้เกิดความมั่นคง

3 ปัญหาเสพติด ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อตัวของประชาชน โดยเฉพาะเด็กและประชาชน มองในแง่ของเศรษฐกิจ เราจะเสียโอกาสในการที่บุคคลเหล่านี้จะมาพัฒนาประเทศ แต่ว่าที่สำคัญกว่านั้นคือผลกระทบต่อชีวิตคนและครอบครัว ซึ่งส่งผลกระทบต่อคนทั้งครอบครัว เป็นปัญหาใหญ่และเชื่อมโยงไปยังปัญหาอื่นๆ จะเห็นได้ว่าปัญหาอาชญากรรมจะมีการเชื่อมโยงกับปัญหาเสพติดด้วย รัฐบาลจึงจำเป็นต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์แผนปฏิบัติการ ที่เป็นเรื่องของยาเสพติด โดยเฉพาะ

ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาที่เรื้อรังและมีแนวโน้มที่จะขยายความรุนแรงมากขึ้น ปี พ.ศ. 2546 มีผู้เสพยาเสพติดทั่วประเทศ 460,000 คน ปี พ.ศ. 2550 เพิ่มขึ้นเป็น 570,000 คน ปี พ.ศ. 2551 เพิ่มขึ้นเป็น 605,000 คน ซึ่งหมายถึงมีผู้เสพยาเสพติดเพิ่มขึ้น ทั้งที่เรามีนโยบายแก้ไขมาโดยตลอด ทั้งที่เรามีนโยบายมีเครื่องมือมากมายแต่ปัญหาไม่ดีขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาเราจะเน้นแต่การปราบปราม บางคนคิดว่าถ้าหากใช้การเพิ่มโทษ หรือใช้ความรุนแรงในการปราบปรามปัญหาก็จะหมดไป แต่ถ้าคิดอยู่เท่านั้นไม่สามารถแก้ปัญหาได้ แต่ในเรื่องการปราบปรามนั้นเราจะต้องทำโดยเด็ดขาดแต่ต้องคำนึงถึงกฎหมาย แต่การปราบปรามอย่างเดียวไม่พอ นั่นหมายความว่านโยบายที่จะออกมาส่งเสริมสนับสนุนปัจจัย ที่จะทำให้เราลดปัญหาเสพติดได้นั้น เราต้องคิดให้กว้างมากขึ้น และต้องดึงทุกภาคส่วนมาเกี่ยวข้องมากขึ้น ซึ่งเป็นหัวใจของการประกาศนโยบายในวันนี้ สิ่งที่จะมอบนโยบายและในแนวทางการความคิดที่จะมอบในวันนี้ ดังนี้

1 เมื่อปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้น เกี่ยวข้องกับทุกหน่วยงาน ขอให้ทุกท่านภารกิจในเรื่องการแก้ไขยาเสพติดเป็นภารกิจหลัก ไม่ใช่งานฝาก อย่าคิดว่ายาเสพติดเป็นเรื่องของ ปปส. ,ตำรวจ แต่ถือว่าเป็นเรื่องที่เป็นงานของทุกท่านที่จะต้องช่วยดูแลในทางที่จะช่วยดูแลปัญหานี้ได้

2 ต้องเน้นความสำคัญในทุกมาตรการ ไปพร้อมกัน อย่างเน้นด้านหนึ่งด้านใด อย่างเน้นด้านหนึ่งเพื่อให้เกิดปัญหาด้านหนึ่งตามมา ต้องทำงานทั้งระบบครบวงจร ซึ่งมีส่วนสำคัญ การดึงให้ภาคประชาชน และภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งในระดับชุมชน และองค์กรส่วนท้องถิ่น ซึ่งตรงนี้จะมีความสำคัญทำให้เกิดความสำเร็จ

3 การบังคับใช้กฎหมายต้องเป็นไปโดยบริสุทธิ์ยุติธรรม มีประสิทธิภาพ ควบคู่กับหลักนิติธรรม

เพื่อให้การแก้ไขยาเสพติดสัมฤทธิ์ผลและเป็นไปตามแนวทางนโยบาย จึงขอมอบมาตรการแนวทางที่เป็นรูปธรรม รัฐบาลมีความมุ่งมั่นชัดเจนที่จะลดปัญหาเสพติดและขจัดความเคืองร้อนของประชาชนและจะตั้งเป้าว่าแผนที่จะปฏิบัติจากนี้ไป เราจะตั้งกรอบเวลาไว้ 6 เดือนก่อน ซึ่งหากเราทำไป 3 เดือนก็จะไปตรงกับวันต่อต้านยาเสพติดสากล ตรงกรอบเวลานี้เราต้องการให้เห็นว่าปัญหาเสพติดลดลง ทั้งเราได้มองเห็นทุกมิติของยาเสพติดและต้องดึงเอาพลังของทุกภาคส่วนเข้ามาร่วม ดังนั้นยุทธศาสตร์ที่จะมอบให้วันนี้ก็คือ 5 รื้อป้องกัน นี่คือนโยบายหลักในการแก้ไขยาเสพติด สิ่งที่เราต้องให้คำว่ารื้อคือการป้องกันการไม่ให้ยาเสพติดรุกเข้ามา เราจะต้องดูแลครอบคลุมในมิติต่างๆ ดังนี้

1 **รื้อชายแดน** ปัญหาเสพติดในทุกวันนี้ ไม่ได้ผลิตภายในประเทศแต่ผลิตจากประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเราจำเป็นต้องป้องกันไม่ให้เข้ามา ภารกิจนี้ กองบัญชาการกองทัพไทย ,กอ.รมน. , กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหลัก ในการสกัดกั้นและปลุกพลังมวลชนตามแนวชายแดน ให้เป็นแนวร่วมที่สำคัญในการสกัดกั้นยาเสพติดไม่ให้ลักเข้ามา

2 รื้อชุมชน เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นทุกวันนี้เกิดขึ้นจากความอ่อนแอของหมู่บ้านและชุมชน หากหมู่บ้านและชุมชนเข้มแข็ง การแก้ไขปัญหานี้ก็จะทำได้ง่าย ภารกิจนี้ก็จะมอบให้ กระทรวงมหาดไทย , กอ.รมน. ซึ่งมีทั้งระดับภาค ระดับจังหวัด สำนักงาน ปปส. ร่วมกันทำให้เกิดผลสำเร็จ ซึ่งต้องดึงในส่วนของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อสม. เข้ามามีส่วนร่วม และที่สำคัญระบบอาสาสมัคร การอาศัยประชาสังคมและองค์กรภาคเอกชน เราต้องปลูกจิตสำนึกของกลุ่มคนเหล่านี้ ก็จะช่วยอย่างสำคัญ ในการสร้างรัฐของสังคมในการป้องกันปัญหาสุขภาพจิต

3 รื้อสังคม มุ่งเน้นไปที่กลุ่มของเด็กและเยาวชน ซึ่งหลายพื้นที่ของสังคมจะดึงบุคคลเหล่านี้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นสถานบันเทิง หอพัก ร้านเกมส์ โต๊ะสนุก โต๊ะพนันบอล หรือการมั่วสุมของแก๊งค์มอเตอร์ไซด์ หรือการเตล็ดเตร่ในเวลากลางคืน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ที่บ่อนทำลายประชาชนและดึงเข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องของยาเสพติด การแก้ปัญหาคงเป็นเรื่องการสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ให้กับเยาวชน ต้องอาศัยหลายหน่วยงานลานกีฬา ลานดนตรี ลานกิจกรรม ห้องสมุด ศูนย์เยาวชน ศูนย์วัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งทุกกระทรวง ทบวง กรม ต้องทำ อย่งไรก็ตาม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงพัฒนาสังคม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกระทรวงศึกษาที่ต้องมีบทบาทสำคัญในการสร้างรัฐสังคมครั้งนี้

4 รื้อโรงเรียน เป็นหัวใจทางการปลูกฝังและการสอดส่องดูแลพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ซึ่งรัฐบาลเราก็ผลักดันนโยบายทางการเรียนฟรี ทั้งกระทรวงศึกษาที่ปรับปรุงทั้งทางด้านหลักสูตร บุคลากร เพื่อให้โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นที่ที่มีความพร้อมในการสร้างคนอย่างแท้จริง กระทรวงศึกษาธิการก็จะมีบทบาทสำคัญอย่างมาก แต่จะต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นๆ

5 รื้อครอบครัว ซึ่งเป็นหน่วยพื้นฐานทางสังคม ซึ่งหากเราสามารถทำให้ครอบครัวมีความเข้มแข็ง ที่มีความพร้อมในการดูแลสมาชิกในครอบครัวอย่างแท้จริง ปัญหาเหล่านี้ก็จะเบาบางลงไป

ซึ่งนอกจาก 5 รื้อป้องกันแล้ว เรายังต้องให้ความสำคัญกับบางพื้นที่เป็นพิเศษ

1 กรุงเทพฯ และปริมณฑล เพราะว่าเป็นพื้นที่ที่เกี่ยวกับยาเสพติดในเกณฑ์ สูงอาจเกี่ยวเพราะเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ

2 พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เราเผชิญกับปัญหาความมั่นคงต่อเนื่องหลายปี และความเชื่อมโยงกันและผู้ค้ายาเสพติดและด้านความมั่นคงมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

3 พื้นที่ในหมู่บ้านของผู้เสพ นโยบายที่สำคัญคือการนำเข้าสู่ระบบบำบัดรักษาให้มากที่สุด ต้องใช้ในลักษณะของชุมชน ประชาสังคมในทางชักจูง โน้มน้าวให้ผู้เสพเข้ารับการบำบัด โดยสมัครใจ

แต่ผลสำเร็จไม่ได้อยู่ที่การประกาศนโยบายแต่อยู่ที่การนำไปปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรม จึงขอมอบหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน ให้เกิดความชัดเจน โดยขอมอบให้ ผู้บัญชาการทหารสูงสุดดูแลในเรื่องของรื้อชายแดน ปลัดกระทรวงมหาดไทยดูแล เรื่องรื้อชุมชนและรื้อสังคม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการดูแลรื้อโรงเรียน ปลัดกระทรวงความมั่นคงและการพัฒนาของมนุษย์ดูแลรื้อครอบครัว ส่วนเรื่องทางการปราบปราม เป็นของผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่วนทางด้าน

การบำบัดรักษาเป็นของ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้โดยมี ปปส. เป็นองค์กรกำหนดนโยบาย และ กอ.รมน.เป็นกลไกการอำนวยการ โดยมีศูนย์การปฏิบัติที่หนึ่ง เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ จึงขอให้ผู้รับผิดชอบหลักทุกท่านเห็นความสำคัญและนำแนวทางไปปฏิบัติเพื่อให้เห็นผลชัดเจนในระยะเวลา 6 เดือนของแผนนี้ ขอให้มีการตั้งคณะประชุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรึกษาหารือ ติดตาม สอดส่อง มีการกำหนดเป้าหมาย และมีการวัดผลได้ นอกจากนี้ในระดับจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บังคับการจังหวัด รวมทั้งสาธารณสุขจังหวัดก็ต้องมีบทบาทสำคัญ ในการบูรณาการด้วย